

Nordisk ministererklæring om naturbaserede løsninger

Natur og klima er uløseligt forbundet. Naturtilstanden påvirkes negativt af et klima i forandring, og klimaet påvirkes af et fald i naturens evne til at lagre drivhusgasser og udgøre en stødpude imod negative klimaeffekter som tørke og oversvømmelser. Videnskaben er entydig: Klimaforandringer og forringelsen af naturens tilstand på verdensplan udgør en grundlæggende trussel mod mennesker, økosystemer og arter. Det er derfor af allerstørste betydning at tage fat på klimakrisen og biodiversitetskrisen sammen, og at fokusere på løsninger, der gavner både klima og biodiversitet.

Naturbaserede løsninger, der involverer beskyttelse, genopretning og bæredygtig forvaltning af økosystemer, kan give effektive løsninger på både klima- og biodiversitetskrisen. Det er et vigtigt værktøj til at øge tilpasningsevnen og robustheden over for klimaforandringer og dermed mindske sårbarheden, og det kan give sociale og økonomiske fordele samt løse andre samfundsmæssige udfordringer.

FN's klimapanel IPCC fremhæver i den sjette vurderingsrapport, at sikring af biodiversitet og økosystemer er grundlæggende for en klimarobust udvikling i lyset af de trusler, klimaforandringer udgør for økosystemer og deres roller i tilpasning og afbødning. Den femte samling i FN's miljøforsamling understreger behovet for at opskalere og bruge naturbaserede løsninger. FN's mellemstatslige videnskabspolitiske platform om biodiversitet og økosystemtjenester IPBES fremhæver også naturbaserede løsninger som en omkostningseffektiv måde at opfylde målene for bæredygtig udvikling i byer på.

Vi, de nordiske miljø- og klimaministre:

Genkalder os UNEP/E.A.5/Res.5 fra De Forenede Nationers Miljøforsamling, hvor naturbaserede løsninger defineres som "handling til at beskytte, bevare, genoprette, bæredygtigt bruge og forvalte naturlige eller modificerede terrestriske, ferskvands-, kyst- og marine økosystemer, som håndterer sociale, økonomiske og miljømæssige udfordringer effektivt og adaptivt, samtidig med at det giver menneskeligt velbefindende, økosystem-services, modstandsdygtighed og biodiversitetsfordele". Vi *genkalder os* også anmodningen fra FN's Miljøforsamling til den administrerende direktør for FN's miljøprogram og miljøorganisation UNEP om at samle eksempler på bedste praksis inden for naturbaserede løsninger baseret på den bedste tilgængelige videnskab.

Bekræfter erklæringen "Finalising the Global Biodiversity Deal – The Nordic Approach" vedtaget den 3. maj 2022, hvor de nordiske ministre blev enige om at opskalere implementeringen af naturbaserede løsninger, som defineret af FN's Miljøforsamling, og derved efterstræbe de nordiske landes ledende rolle i at implementere naturbaserede løsninger på tværs af grænser og regioner.

Anerkender sammenhængen mellem klima og natur, og at naturbaserede løsninger adresserer både natur- og klimakriser samt menneskers velfærd, sundhed og fødevarer sikkerhed. Vi *anerkender* endvidere det store potentiale i naturbaserede løsninger med hensyn til klimaafbødning og -tilpasning.

Forpligter os til aktivt at fremme naturbaserede løsningers fulde potentiale, samtidig med at vi sikrer deres sociale og miljømæssige sikkerhedsforanstaltninger og forøge deres mange fordele, i den globale rammeaftale om biologisk mangfoldighed, der skal vedtages på biodiversitetskonventionens COP15 i Montreal i december 2022.

Forpligter os yderligere til at opskalere og mainstreame naturbaserede løsninger i terrestriske, ferskvands-, kyst- og marine økosystemer i Norden og til at anvende naturbaserede løsninger som et levedygtigt og gavnligt alternativ til teknologiske løsninger eller at blive integreret i disse for at fremme mere robuste, omfattende og omkostningseffektive handlinger.

Forpligter os også til at styrke samarbejdet i Norden for at videreudvikle synergier til at opnå en endnu mere struktureret tilgang til implementering af naturbaserede løsninger.

Fremhæver, at det nordiske program for naturbaserede løsninger vil facilitere vejledning og rådgivning om, hvordan de nordiske lande kan tilpasse og organisere tiltag for at implementere succesfulde naturbaserede løsninger.

Opfordrer aktører i de nordiske lande til at gøre brug af de informationer og rapporter, som det nordiske program for naturbaserede løsninger producerer, og anvende naturbaserede løsninger mere aktivt i den grønne omstilling.

Opfordrer det videnskabelige samfund til at videreudvikle den fælles vidensbase relateret til naturbaserede løsninger i Norden.

Understreger vigtigheden af oprindelige folks deltagelse i udviklingen af naturbaserede løsninger og sikring af deres videns-, praksis- og innovationsbidrag, samtidig med at princippet om frit, forudgående og informeret samtykke respekteres.

Anerkender, at alle nordiske lande har underskrevet Glasgow Leaders' Declaration on Forests and Land Use og dermed forpligtet sig til at arbejde kollektivt for at standse og vende skovtab og jordforringelse inden 2030, samtidig med at de leverer bæredygtig udvikling og fremmer en inklusiv landdistriktsforvandling. Vi *anerkender endvidere*, at de nordiske lande fremmer optagelsen af skovrydningsfri landbrugsråvarer, idet vi minder om, at den vigtigste drivkraft bag global skovrydning er udvidelsen af landbrugsjord.

Understreger vigtigheden af at beskytte og genoprette verdens skov og af bæredygtig skovforvaltning i overensstemmelse med vores internationale ambitioner i FN's rammekonvention om klimaforandringer og Paris-aftalen, konventionen om biologisk mangfoldighed, målene for bæredygtig udvikling og FN's Skovforum.

Opfordrer aktører på tværs af alle sektorer og niveauer af regeringen, private virksomheder, oprindelige folks repræsentanter og institutioner, lokalsamfund, ngo'er og andre relevante interessenter i de nordiske lande til at opskalere implementeringen af naturbaserede løsninger og bruge den nuværende viden i praksis og dermed bidrage til at gøre Norden til den mest bæredygtige og integrerede region i verden i 2030.

Godkendt af Nordisk Ministerråd¹
Helsinki 2. november 2022

Espen Barth Eide, miljø- og klimaminister, Norge (Formand)

Maria Ohisalo, miljø- og klimaminister, Finland

Romina Pourmokhtari, miljø- og klimaminister, Sverige

Guðlaugur Þór Þórðarson, klima-, miljø- og energiminister, Island

Kalístat Lund, minister for landbrug, selvforsyning, energi og miljø, Grønland

Magnus Rasmussen, miljø-, industri- og handelsminister, Færøerne

Christian Wikström, infrastrukturminister, Åland

¹ På grund af den parlamentariske situation i Danmark (folketingsvalget 1. november 2022) kan Danmark ikke deltage i vedtagelsen af de nordiske ministres erklæring om 'Naturbaserede løsninger' på det nordiske miljø- og klimaministtermøde 2. november 2022 i Helsinki.